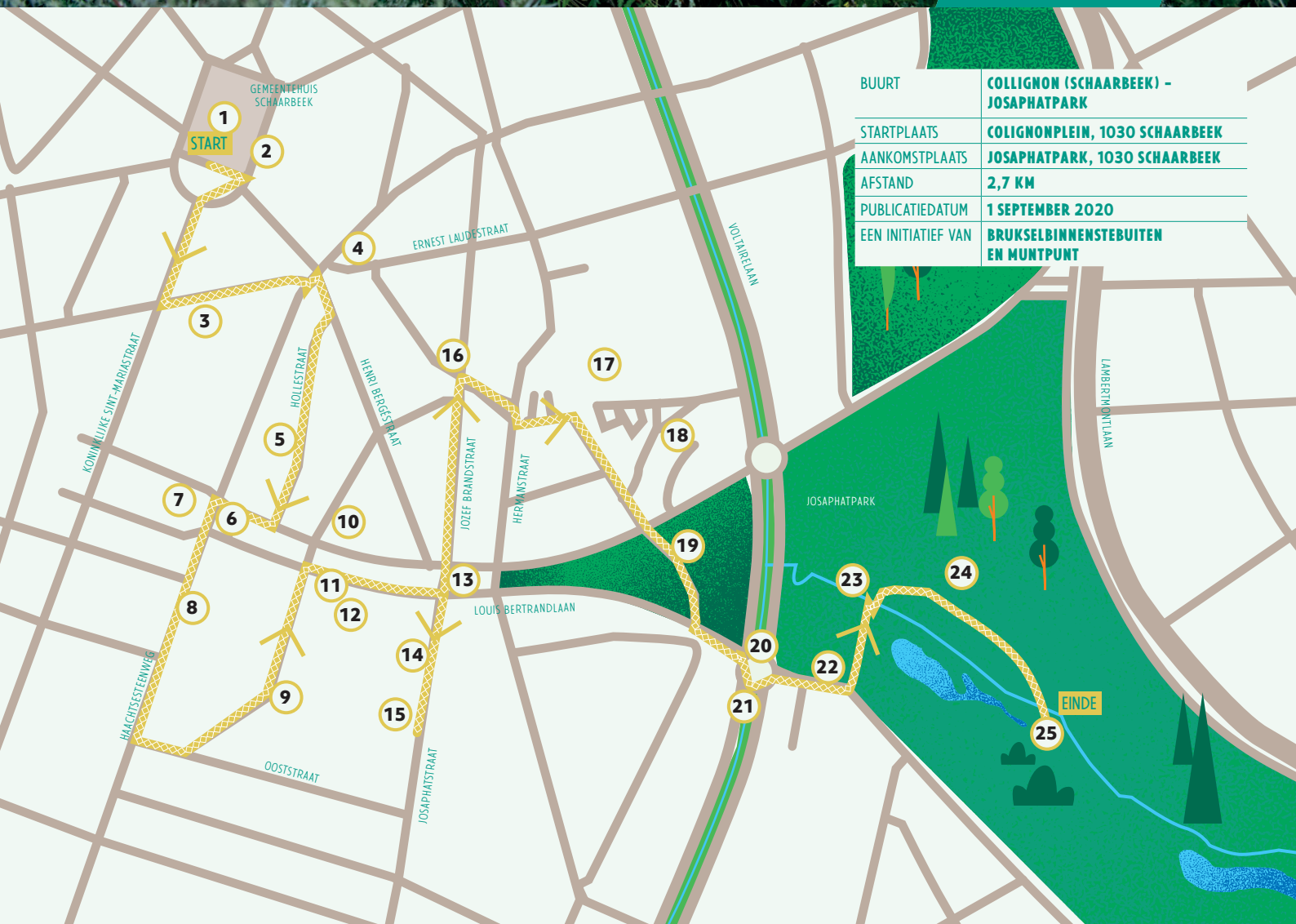

ROND DE RUGGENGRAAT VAN LOUIS BERTRAND
SCHAARBEEK

DOE-HET-ZELF WANDELING BRUSSEL

BUURT	COLLIGNON (SCHAARBEEK) - JOSAPHATPARK
STARTPLAATS	COLIGNONPLEIN, 1030 SCHAARBEEK
AANKOMSTPLAATS	JOSAPHATPARK, 1030 SCHAARBEEK
AFSTAND	2,7 KM
PUBLICATIEDATUM	1 SEPTEMBER 2020
EEN INITIATIEF VAN	BRUKSELBINNENSTEBUITEN EN MUNTPUNT

INLEIDING

Deze wandeling van Bruksel-binnenstebuiten leidt je door Schaarbeek, met de Louis Bertrandlaan als ruggengraat. Het prestigieuze gemeentehuis, de art-nouveaugebouwen en de Sint-Servaaskerk zijn symbolen van de verstedelijking in de 19de eeuw. Maar ook dorpse elementen zijn nog zichtbaar. De wandeling daalt af tot in het prachtige Josaphatpark.

COLIGNONPLEIN

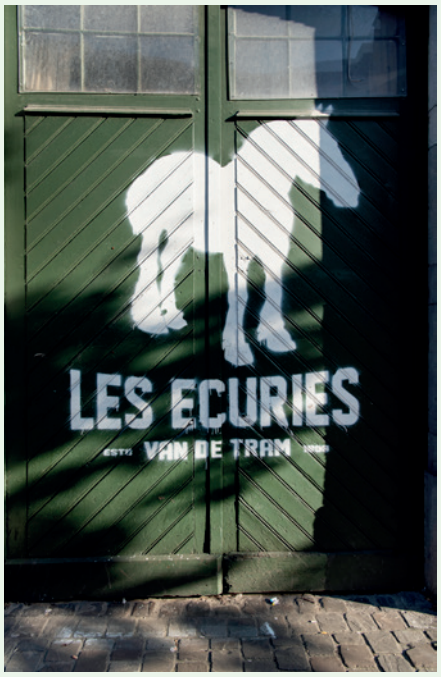
1 COLIGNONPLEIN

Het gemeentehuis (1887) staat niet toevallig op de loodrechte stratenas tussen de Koninklijke Sint-Mariakerk en het station van Schaarbeek. Het was een sluitstuk in de verstedelijking van het vroegere dorp in de tweede helft van de 19de eeuw. Architect Jules Jacques Van Ysendyck won de architectuurwedstrijd met een ontwerp in neo-Vlaamse renaissancestijl, een typische keuze voor liberale gemeentebesturen in het jonge België. Die stijl verwees naar de bloeiperiode van de renaissance, het vrije denken en het humanisme, en reageerde dus ook tegen de neogotiek, de favoriete stijl voor katholieke kerken, kloosters of scholen.

Vooral de enorme belforttoren (65 meter hoog), de bordestrap en het sierbalkon vallen op. In 1911 verwoestte een brand een groot gedeelte van het gemeentehuis. Van Ysendycks zoon Maurice zorgde voor de heropbouw op basis van de oorspronkelijke plannen. Door de werf verder te zetten tijdens WO I pleegde de gemeente een vorm van stil verzet tegen de Duitse bezetter. Dit behoedde de lokale ambachtslieden en kunstenaars die er werkten namelijk voor dwangarbeid in Duitsland. Op vraag van de gemeente werd de nieuwe achterbouw nog groter dan de eerste. Op de timpanen van de gevels lees je de namen van twaalf Schaarbeekse burgemeesters en de verschillende wijken van de gemeente. De dienst cultuur organiseert geleide bezoeken aan de kunstschatten en decoratieve elementen van het interieur.

→ *Neem het zebrapad in de richting van de Verwéestraat.*

LES ÉCURIES VAN DE TRAM

2 BOENTJE CAFÉ

Tien jaar na de inhuldiging van het gemeentehuis stonden er nog nauwelijks huizen aan het Colignonplein. Het gemeentebestuur organiseerde een wedstrijd voor de gevels van de elf percelen tegenover het gemeentehuis. Elke kunstenaar mocht zelf kiezen voor hoeveel gevels hij meedong, maar alle façades moesten verschillend zijn. De deelnemers ondertekenden hun ontwerpen met een gebeeldhouwde spreuk of merkteken op de gevel: De Zonnebloem, Den Adelaar, Den Uil, De Ster, ...

In De Zonnebloem huist vandaag Passion for Wine (nrs. 20-22), met een enorme keuze aan uitsluitend biowijnen. Voor de renovatie werden de oude elementen zoveel mogelijk bewaard. In Den Adelaar (nrs. 16-18) is Boentje gehuisvest, het eerste zero waste café van Brussel. Lokale producten, recyclage en afvalvermindering zijn er kernbegrippen.

→ *Steek de Verwéestraat over, wandel langs de indrukwekkende gevelrij en sla linksaf in de Koninklijke Sint-Mariastraat. Sla opnieuw linksaf in de Rubensstraat.*

3 LES ÉCURIES VAN DE TRAM

Het voormalige stallencomplex voor de paarden die de Brusselse trams trokken, is onlangs gerenoveerd en kreeg een nieuwe bestemming: in de eerste ruimte bevond zich de smidse, waar vaklui tramonderdelen en hoefijzers smeedden. De oven wordt nu nog soms aangestoken tijdens sfeervolle, winterse evenementen. Hier kun je wat eten en drinken. In de tweede en de derde stal is er een biomarkt met fruit, groenten, brood, vlees, kaas, wijn, droge voeding, specerijen, drogisterij en cosmetische producten. De klanten kopen er rechtstreeks bij producenten. De drie stallen worden ook verhuurd voor tentoonstellingen, concerten, feesten en conferenties. Het project moet van Schaarbeek 'the place to be' maken voor een jong en gevarieerd publiek.

→ *Volg de Rubensstraat tot op de hoek met de Haachtsesteenweg. Kijk naar het pleintje met de hoge plataan links.*

LOUIS BERTRANDLAAN

4 TRAMHALTE POGGE

Tijdens de jaarlijkse Scharnaval-optocht dragen de Schaarbeekse carnavalisten een beeldje mee van de volksheld Pogge, met de klassieke blauwe kiel, sjaaltje en pet. Deze 19de-eeuwse Schaarbekenaar heette eigenlijk Pierre De Cruyer en was erg klein van gestalte. Hij was bij leven al een legende omdat hij menige buren- en caféruzie beslechtte met zijn slagzin 'Alles es just'. In 1875 werd in zijn stamcafé Aux Trois Rois (Haachtsesteenweg 369) de Vrienden van Pogge opgericht. Sinds 2012 zet het jaarlijks familiefestival 'Alles es just' de traditie verder met tentoonstellingen, een zeepkistenrace, wipschieting, concerten en een stoet. Cultuurminister Jan Jambon selecteerde het bonte activiteitenprogramma in 2020 als een inspirerend voorbeeld van omgaan met immaterieel erfgoed.

→ *Steek via het zebrapad de Haachtsesteenweg over en neem rechtdoor de Henri Bergéstraat. Neem de Hollestraat meteen rechts.*

5 HOLLESTRAAT

De Hollestraat is een van de weinige oude straten van het vroegere dorp Schaarbeek die in de aanleg van de nieuwe Louis Bertrandwijk werden geïntegreerd. Op foto's uit het begin van de 20ste eeuw zijn de oude boerderijen nog te zien. Het theater Espace Scarabaeus (nr. 23) krijgt binnenkort een verbinding naar de Haachtsesteenweg. De gemeente kocht daarvoor de voormalige buurtbioscoop Elite, in het kader van een wijkcontract. De socio-culturele programmering richt zich op een publiek uit de wijk dat niet veel in contact komt met cultuur.

Het charmante huisje op nr. 9 heeft de tand des tijds doorstaan. De hoge gevel met kleurrijke keramiek en glasramen rechts daarvan (nr. 11) kondigt de grandeur aan waarin we ons zo meteen onderdompelen.

→ *Sla rechtsaf in de Louis Bertrandlaan en wandel langs de middenberm omhoog tot aan de bushalte voor de kerk.*

6 LOUIS BERTRANDLAAN

De laan is genoemd naar schepen Louis Bertrand (1856-1943), een pionier van het Belgische socialisme en een voortrekker van de stedenbouwkundige ontwikkeling van zijn gemeente. De laan oogt als een van de mooiste van Brussel, in de eerste plaats omwille van het knappe vergezicht op de helling van de Maalbeekvallei. Bovenaan bereikt de laan een breedte van 40 meter, met twee stroken die gescheiden worden door een centraal plantsoen met bomen, gazons en bloemperken. Dit grote gazon vormt de overgang naar het groen van het Josaphatpark.

Opvallend is de duidelijke eenheid van stijl, omdat alle huizen uit de periode tussen 1906 en 1914 dateren. Die eenheid en grandeur was een bewuste keuze van het gemeentebestuur. Eigenaars kregen enkel een bouwvergunning als ze konden aantonen dat de gevelbreedte minimaal 6 meter zou zijn, en de kostprijs voor de gevel minimaal 50 Belgische frank per vierkante meter zou bedragen. Daarnaast organiseerde de gemeente jaarlijks architectuurwedstrijden met een premie voor de mooiste gevel. Dertien huizen langs de Louis Bertrandlaan vielen in de prijzen.

7 SINT-SERVAASKERK

Deze neogotische kerk van architect Gustave Hansotte (1827-1886) verving de vroegere middeleeuwse parochiekerk die moest wijken voor de aanleg van de Louis Bertrandlaan. Ze is opgetrokken in Balegemse steen, een zandsteenhoudende kalksteen die heel gevoelig is voor luchtvervuiling. Na de recente renovatie van de gevel, de glasramen, het dak en het hekwerk straalt de kerk weer als weleer. Als blikvanger bovenaan luidt ze de verfraaiing van de volledige Louis Bertrandlaan in.

Begin 2020 klasseerde het Brussels Gewest de laan als 'landschap'. Dat betekent dat de landschappelijke elementen zoals de centrale grasperken, de bomenrijen, het uitzicht en de symmetrie van de laan voortaan beschermd zijn. De volgende stap is de heraanleg van gevel tot gevel. Voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en het erfgoed krijgen alle aandacht. Over de hele lengte, van boven tot beneden, komt er een voetgangerszone op de middenberm.

→ *Sla linksaf in de Haachtsesteenweg en wandel tot nr. 266.*

8 AUTRIQUEHUIS

Victor Horta ontwierp deze woning in 1893 in opdracht van zijn vriend Eugène Autrique, een ingenieur bij Solvay. Het was zijn eerste grote herenhuis – wat later zou hij aan het Tasselhuis in Elsene beginnen, zijn eerste volwaardige art-nouveau-totaalkunstwerk. Je kunt bij het Autriquehuis al typische Horta-kenmerken ontdekken: de integratie met de straat en het baanbrekende gebruik van metaal in de gevel. Op aandringen van striptekenaar François Schuiten kocht de gemeente Schaarbeek het pand in 1996 aan, nadat het jarenlang leegstond. Na een voorbeeldige restauratie kan je het nu van kelder tot zolder bezoeken.

→ *Neem de Ooststraat linksaf en meteen opnieuw linksaf de Bijenkorfstraat. Wandel tot aan de zachte bocht.*

AUTRIQUEHUIS

SCHOLENGEVELS BIJENKORFSTRAAT

9 SCHOLENGEVELS BIJENKORFSTRAAT

Hier staan twee contrasterende schoolgevels naast elkaar: links de voormalige gemeentelijke Nijverheidsschool in de progressieve art-nouveaustijl (nr. 30), rechts de katholieke Sint-Augustinusschool (nr. 28) in neogotische stijl. De Belgische schoolstrijd vocht men indertijd ook in de architectuur uit!

De Nijverheidsschool maakte deel uit van de Groupe Scolaire Josaphat, een van de pronkstukken van de Schaarbeekse art-nouveau-architect Henri Jacobs (1864-1935). De gevel is versierd met margrieten en Schaarbeekse krieken, bijenkorven en nijvere bijtjes. Het scholencomplex ligt op een hellend terrein tussen deze Bijenkorfstraat en de lagergelegen Josaphatstraat. Henri Jacobs maakte hiervan op ingenieuze wijze gebruik door de overdekte speelplaatsen van de Nijverheidsschool en de lagere jongensschool in de Josaphatstraat boven elkaar te schuiven. Even verderop in deze wandeling komen we voorbij de ingangen in de Josaphatstraat.

→ *Volg de Bijenkorfstraat tot aan de Louis Bertrandlaan en kijk naar de overkant.*

10 GRAFIK

Een nieuwe generatie estheten kan terecht in deze galerie, boekhandel en ontmoetingsplaats gespecialiseerd in grafische kunst (nr. 30). Schaarbekenaar Leticia Sere organiseert er boek- en filmvoorstellingen, vernissages en workshops. Op het maandelijkse tekenfeest 'Drink & Draw' ga je aan de slag met een professionele tekenaar aan een grote gemeenschappelijke tafel. Fladder gerust even binnen: er valt altijd iets te beleven en je wordt er met plezier in het Nederlands onthaald.

→ *Volg de Louis Bertrandlaan in de richting van het park. Meteen aan je rechterkant wijkt de rooilijn terug.*

11 BIERMUSEUM

Het Schaarbeekse Biermuseum (nrs. 33-35) brengt de vele brouwerijen in herinnering die Schaarbeek in de 19de eeuw rijk was. Je maakt er kennis met de verschillende productiefases van het bier. Flessencollecties, geëmailleerde reclameborden en vaten getuigen van de rijkdom van het Brusselse bierpatrimonium.

12 OUDE PASTORIE

Op deze plek lag de dorpskern van de voormalige Teniers-Josaphatwijk. Aan het eind van de 19de eeuw verklaarde het gemeentebestuur deze wijk ongezond. De nieuw ontworpen Louis Bertrandlaan verving het oude stratenpatroon en moest het al verstedelijkte westelijke deel van de gemeente verbinden met de nog braakliggende terreinen in het oosten. Net als de Louizalaan, die het stadscentrum met het Ter Kamerenbos verbindt, zou de laan een prestigieuze, aantrekkelijke promenade naar het park worden.

Op de plek van de monumentale bronzen vaas in de middenberm stond de oude Sint-Servaaskerk. Die werd in 1905 gesloopt en vervangen door de kerk bovenaan de laan. In tegenstelling tot de kerk bleef de pastorie (nr. 37, achter het hek) bij de aanleg van de Louis Bertrandlaan gespaard. Ze dateert uit de eerste helft van de 19de eeuw en was de opvolger van een pastorie die al in 1425 werd vermeld. Het gebouw werd omgevormd tot woningen.

→ *Wandel verder tot aan de rotonde.*

13 GUSTAVE STRAUVEN

De twee hoekpanden (1906) aan de Josaphatstraat zijn meesterwerken van architect Gustave Strauven. De appartementsgebouwen vormen een eenheid, ondanks de variatie aan materialen, ritmes en versieringen. Op de benedenverdiepingen vestigden zich gerenommeerde Italiaanse restaurants: La Buca di Bacco (links, nr. 65) en Osteria delle Stelle (rechts, nr. 61). Op de gevel van die laatste zie je een zicht op de oude dorpskerk van Schaarbeek in keramiektegels, en daarboven een ezelskop, omringd door sappige krieken. Dit verwijst naar de Schaarbeekse krieken, noodzakelijk voor de productie van het gelijknamige bier.

→ *Sla even rechtsaf in de Josaphatstraat en wandel tot nr. 253.*

14 JOSAPHATSTRAAT

De Josaphatstraat contrasteert fel met de Louis Bertrandlaan: ze is veel volkser en smaller. Ze volgt het tracé van de oude ezelsweg, waarlangs de boeren met hun krieken naar de stad trokken. De straat was vroeger een aaneenschakeling van lokale winkeltjes, maar achter de talrijke houten winkelpuien zitten nu vooral woningen. Vernieuwing vinden we in het Schaarbeeks 'Maison des femmes', met onder andere het feministische café 'Le Poisson sans bicyclette'. Op de transparante en polyvalent uitgebouwde lagere niveaus bevinden zich tentoonstellingsruimten, een restaurant, een lees- en kinderhoek; de bovenste verdiepingen zijn sociale woningen. Een ander leuk adresje met een kleurrijke gevel is 'Les Trouvailles de Louise' (nr. 290), tegelijk eethuis en kruidenier.

→ *Wandel verder tot voor de tweede indrukwekkende gevel aan je rechterkant (nr. 229).*

GUSTAVE STRAUVEN

ZWEMBAD NEPTUNIUM EN BRUSILIATOREN

15 ECOLE N°1 (HENRI JACOBS)

De twee imposante art-nouveaugevels horen bij het scholencomplex van Henri Jacobs, waarover we al spraken in de Bijenkorfstraat. Hij puzzelde maar liefst vijf scholen en een bibliotheek op het hellende terrein van 1 ha tussen beide straten. Henri Jacobs liet zich inspireren door de pedagogie van de Ecole Modèle: ook arbeiderskinderen hadden recht op lichte, luchtige lokalen en mooie, duurzame materialen. Ondanks verhitte discussies op de gemeenteraad kon hij zijn visie doorzetten.

Door het volledige gebouw in het binnenblok te plaatsen, kon de gemeente de percelen langs de straat te gelde maken. In dit totaalkunstwerk ontwierp Jacobs niet alleen de gebouwen, maar ook alle meubilair en decoratieve elementen, waarvan er nog heel wat bewaard zijn. Maar na meer dan honderd jaar gebruik door de Schaarbeekse jeugd zijn de hoge gangen en lokalen wel dringend aan renovatie toe.

→ *Keer op je stappen terug tot aan de Louis Bertrandlaan en steek die over. Neem de Joseph Brandstraat tot aan het pleintje.*

16 HOUFFALIZEPLEIN

Het Houffalizeplein kreeg enkele jaren geleden een make-over in het kader van het duurzame wijkcontract 'Pogge'. De duurzame wijkcontracten van het Brussels Gewest injecteren financiële middelen voor infrastructuur en sociale projecten binnen een welomschreven gebied. In dit geval lag de focus op stadsnatuur, mobiliteit en netheid. Er kwam een knip voor het doorgaand verkeer vanuit de Joseph Brandstraat. Het pleintje zelf kreeg banken, bomen en nieuwe straatverlichting.

→ *Sla rechtsaf, in de richting van de hoge Brusiliatoren.*

BLOEMENWEIDE

17 ZWEMBAD NEPTUNIUM

Het modernistische zwembad Neptunium (1950) combineert de pakketbootstijl met die van Expo '58. Het staat op de plaats van het oude gemeentelijke slachthuis, dat na WO I gesloopt werd. Het daklicht, de prachtige glazen pui en cabines met patrijspoorten langs beide zijden van het zwembad zorgen voor veel lichtinval. Voor de decoratie binnenin organiseerde de gemeente een wedstrijd. De kunstwerken moesten de bewoners overtuigen van de heilzame werking van zwemmen.

Na renovaties in de jaren 1970 en 1990 drong een grondige verbouwing zich op. Die startte in 2017, maar onder andere door het onverwacht aantreffen van asbest is de heropening van het zwembad al verschillende keren uitgesteld. Ook andere Brusselse zwembaden wegen zwaar door op het gemeentebudget en bleven vaak lange periodes gesloten. Met alle gevolgen voor de zwemvaardigheden van de Brusselse jeugd...

→ *Wandel langs de Carrefour tot aan de voet van de toren.*

18 BRUSILIATOREN

De Brusiliatoren staat op de plaats van het vroegere Sportpaleis van Schaarbeek, waar renners van 1912 tot 1965 de Zesdaagse van Brussel fietsten. Ook bokswedstrijden, hazenkoersen, jumpings, ijsshows, politieke meetings en congressen vonden er plaats.

De gebogen woontoren (1967-1974) is van architect Jacques Cuisinier, ook bekend van de Albert- en Martinitoren. Met zijn 36 verdiepingen en 110 m hoogte is dit, na UP-site aan het kanaal, de tweede hoogste woontoren van Brussel. Begin 2020 werden met een spectaculair kraanmanoeuvre drie warmtekrachtkoppelingen op het dak geplaatst. De warmte die bij de elektriciteitsproductie vrijkomt wordt gerecupereerd voor de verwarming van het gebouw. Een vermindering van zo'n 170 ton CO^2 per jaar voor deze trendy woonplek met zijn fantastisch uitzicht over Brussel en Brabant.

→ *Steek de Louis Bertrandlaan over en neem het wandelpad in het verlengde van de Jerusalemstraat.*

19 BLOEMENWEIDE

Schaarbeek is een pionier op het gebied van ecologisch groenbeheer: sinds 2005 gebruikt de gemeente geen pesticiden meer. Sinds eind 2018 geldt er voor het hele Brusselse Gewest een breed pesticidenverbod in alle openbare ruimtes. Schaarbeek ontwikkelde alternatieve technieken voor onkruidverwijdering en schenkt veel aandacht aan inheemse planten en biodiversiteit. In deze bloemenweide plantte de gemeente wilde, soms bedreigde soorten aan. In het voorjaar krioelt het er van allerhande wilde bijen, hommels en andere insecten die er voedsel en beschutting vinden. Einstein voorspelde dat de mensheid slechts vier jaar zou overleven zonder bijen en onlangs werd de bij nog verkozen tot het belangrijkste levende wezen op aarde. Wel, hier hebben de 'bietjes' het naar hun zin!

→ *Volg aan het einde van het pad het voetpad linksaf, in de richting van de rotonde.*

20 LICHTMAST JACQUES DE LALAING

De imposante bronzen lantaarnpaal van kunstenaar Jacques de Lalaing (1858-1917) siert het midden van de verkeersrotonde op het kruispunt van de Paul Deschanellaan met de Louis Bertrandlaan. Een eerste model van deze lichtmast kreeg op de wereldtentoonstelling van Brussel in 1887 een enthousiast onthaal.

De uitvinding van de elektriciteit had tegelijkertijd iets fascinerends en beangstigends: die dubbelzinnigheid symboliseerde De Lalaing in een angstwekkende voorstelling van vechtende slangen en tijgers. Om de anatomie van de katachtigen realistisch weer te geven kocht hij een tijger van de Zoo van Antwerpen, die hij in zijn tuin onderbracht.

In 1926 schonken zijn erfgenamen het kunstwerk aan de gemeente Schaarbeek. Die liet de verweerde mast in 1953 demonteren, waarna die meer dan 50 jaar in de gemeentelijke opslagplaats verdween.
In 2009 verkreeg het kunstwerk bescherming als onroerend erfgoed. Een jaar later herrees de mast, volledig gerestaureerd, op zijn oorspronkelijke plaats.

→ *Wandel in tegenwijzerzin rond de rotonde.*

LICHTMAST JACQUES DE LALAING

21 DESCHANELLAAN-VOLTAIRELAAN

De brede Deschanellaan valt op door zijn hoge bomen en sierlijke art-deco-appartementsgebouwen. Ze volgt het traject van het voormalige bovengrondse oostelijk ringspoor. Na de aanleg van het nieuwe, deels ondergrondse spoor iets verder kwam hier plaats vrij voor een nieuwe majestueuze laan. Op de terrassen van Coté Gourmand of La Brasserie de Lalaing waan je je een beetje in Parijs...

→ *Neem de Azalealaan tot op de spoorbrug.*

22 OOSTELIJK RINGSPOOR

Aan weerszijden van de brug kan je een blik werpen op de diepe bedding van het nieuwe oostelijk ringspoor. De aanleg van de ringspoorlijn kaderde in een concessie die de Grande Compagnie du Luxembourg in 1846 verkreeg van de Belgische staat. De bedoeling was om een spoorlijn aan te leggen tussen Brussel en het Groothertogdom Luxemburg vanaf een treinstation in de Leopoldwijk.

Schaarbeek en Sint-Joost waren in die tijd dorpjes in het groen buiten het stadscentrum. Toen die gemeenten verstedelijkten, blokkeerde het op straatniveau aangelegde ringspoor decennialang de groei van hun buitenwijken. Tussen 1881 en 1915 verplaatste men het spoor een honderdtal meter naar het oosten en stopte men het onder de grond in de hellingen van de Maalbeekvallei.

→ *Neem linksaf het wandelpad langs de Ambassadeur van Vollenhovenlaan tot aan het eerste zebrapad.*

23 MINIGOLF

Dit minigolfterrein was in zijn tijd een primeur voor Brussel. Oorspronkelijk bevonden er zich op deze restterreinen naast de spoorweg enkel moestuinen. In 1952 deed een Schaarbekenaar het voorstel om er een piste voor miniatuurgolf aan te leggen, naar het voorbeeld van een gelijkaardig parcours aan de Belgische kust. De beroemde landschapsarchitect René Pechère slaagde erin om op dit ondankbare terrein 18 holes uit te stippelen. Hij bedacht een reeks waterdieren die vorm en naam gaven aan de minigolfbaantjes: klassieke vissen als de rog, de paling, baars en haring, maar ook een zeepaardje. En – in Brussel is het surrealisme nooit ver weg – de rolmops.

→ *Ga rechtsaf het park in via het meest linkse wandelpad.*

24 BUVETTE SINT-SEBASTIAAN

Tegenover het minigolfterrein oefenen de Brusselse schuttersverenigingen op de staande wip. De Koninklijke Gilde Sint-Sebastiaan bestaat al sinds 1598 en is hiermee de oudste Schaarbeekse vereniging. Een veertigtal wipschutters van alle leeftijden houdt de traditie in ere. Hun lokaaltje heet la Buvette Sint-Sebastiaan en groeide uit tot een ontmoetingsplaats voor schutters, folkloreliefhebbers, wandelaars, joggers en foodies – het afwisselende culinaire aanbod is er erg aantrekkelijk. Eten en heerlijke espresso drinken kan ook iets verderop in La Laiterie. Op de plaats van een populaire afspanning van weleer staat sinds 2018 een passiefgebouw in een strakke, hedendaagse stijl.

→ *Wandel naar de vijvers beneden en verder tot aan het ronde pleintje voor de muziekkiosk.*

25 JOSAPHATPARK

Het Josaphatpark is de groene long van het erg verstedelijkte Schaarbeek. De naam van de vallei en later het park is afgeleid van de gelijkenissen die een 16de-eeuwse reiziger opmerkte tussen deze vallei en de Josaphatvallei in Palestina. De Roodebeek wordt hier door verscheidene bronnen gevoed, zoals de zogenoemde Minnebron.

Edmond Galoppin ontwierp dit landschapspark. In 1904 opende koning Leopold II het feestelijk. Net zoals voor het park van Vorst werden voor de aanleg heel wat particuliere eigenaars onder druk van de koning onteigend. Galoppins ontwerp kreeg het uitzicht van een vallei rond kleine vijvers, met heel wat pittoreske attracties: een duiventil, een kiosk, standbeelden en bruggetjes in neprots.

Een paar jaar geleden herstelde men het park in zijn oude glorie, met respect voor alle perspectieven die de landschapsarchitect voor ogen had. De kiosk wordt vaak gebruikt voor concertjes. En op de ezelsweide grazen Gribouille en Camille, die het afval in het park helpen ophalen. We laten je hier verder verpozen. Op de hoger gelegen Lambermontlaan en de Rogierlaan zijn verschillende tram- en buslijnen die je terug naar het centrum brengen.

BUVETTE SINT-SEBASTIAAN

Muntpunt is de grootste Nederlandstalige bibliotheek van Brussel. Het startpunt voor nieuwsgierige geesten. Het infopunt voor wie z'n weg zoekt in de stad. Het vertrekpunt voor iedereen die Brussel wil beleven.

Muntpunt
Munt 6, 1000 Brussel
02 278 11 11
info@muntpunt.be
www.muntpunt.be

Voor deze uitgeschreven wandeling deed Muntpunt een beroep op Brukselbinnenstebuiten. De gidsen van Brukselbinnenstebuiten hebben een groot hart voor Brussel en willen je de stad tonen in al haar veelzijdigheid. Ze hebben oog voor positieve en negatieve ontwikkelingen en vertellen fabeltjes noch pr-verhalen.

Brukselbinnenstebuiten
02 218 38 78
onthaal@brukselbinnenstebuiten.be
www.brukselbinnenstebuiten.be

Verantwoordelijke uitgever: Roel Leemans, Munt 6, 1000 Brussel • Fotografie: Sien Verstraeten

Vlaanderen verbeelding werkt brussel

BRUKSEL BINNENSTE BUITEN

MUNTPUNT